

Līgumiskās attiecības darījumos ar intelektuālo īpašumu

Lektore: Sabīne Ūdre
patentpilnvarotā preču zīmju lietās
1.10.2015

Seminārs “Intelektuālā īpašuma aizsardzība. Līgumiskās attiecības”
Latvijas Investīciju un attīstības aģentūra

-
- ✦ Kā noformēt attiecības ar potenciālajiem sadarbības partneriem?
  - ✦ Kādu līgumu veidu izvēlēties?

Attiecības ar sadarbības partneriem

- ☀ Nodrošinieties
- ☀ Esiet atklāti
- ☀ Uzticieties, bet pārbaudiet

Attiecības ar sadarbības partneriem

☀ Strīdus situācijas

- savstarpējas sarunas
- mediācija
- tiesvedība

Attiecības ar sadarbības partneriem

☀ Strīdus situācijas – savstarpējas sarunas

- abām pusēm jābūt ieinteresētām;
- vēlams piesaistīt uzņēmuma juristu;
- visekonomiskākais variants;
- iespēja saglabāt diskrētumu;
- augsta efektivitāte

Attiecības ar sadarbības partneriem

☀ Strīdus situācijas – Mediācija

- ātrs risinājums;
- mazākas izmaksas nekā tiesvedībā;
- iespēja kontrolēt strīda risināšanas procesu;
- iespēja atrisināt visus problēmjaudājumus, ko tiesas nolēmums ne vienmēr atrisinās;
- iespēja saglabāt labas attiecības ar pretējo pusi;
- lielāka konfidencialitāte.

Attiecības ar sadarbības partneriem

☀ Strīdus situācijas – tiesvedība

- jānodala jautājumi, kas skatāmi vispārējā un speciālajā kārtībā;
- ilgs process;
- publisks process;
- neparedzams iznākums;
- lielas izmaksas;

Attiecības ar sadarbības partneriem

☀ Pieprasījums muitas iestādēm rīkoties

- Intelektuālā īpašuma objekts, kas tiek aizsargāts
- teritorija, kurā aizsardzība ir spēkā;

Kādu līgumu izvēlēties?

- ☀ Tiesības uz preču zīmēm, dizainparaugiem un patentiem civillikuma izpratnē pielīdzināmas tiesībām uz kustamu mantu.

Kādu līgumu izvēlēties?

- ✦ Pirkuma līgums
- ✦ Licences līgums
- ✦ Franšīzes līgums
- ✦ Kūlības līgums
- ✦ Konfidencialitātes līgums

Kādu līgumu izvēlēties?

☀ Pirkuma līgums

- Pirkums ir līgums, ar ko viena puse apsola otrai par norunātas naudas summas samaksu atdot zināmu lietu vai tiesību. (CL 2002.p.)
- Pārdot var katrs, kam ir tiesība pārdodamo priekšmetu brīvi atsavināt; bet pirkt var katrs, kam likums neaizliedz to iegūt. (CL 2003.p.)

Kādu līgumu izvēlēties?

☀ Pirkuma līgums

- Pirkuma līguma priekšmetam vajag patiesi pastāvēt un būt tik sīki noteiktam, lai par to nevarētu rasties nekādas pamatotas šaubas. (CL 2007.p.)
- Pirkuma maksa jānoteic naudā. (CL 2012.p.)

Kādu līgumu izvēlēties?

☀ Pirkuma līgums

- Ja citai personai tiek nodots uzņēmums vai tā daļa, tiesības uz preču zīmēm, kas tieši saistītas ar šā uzņēmuma vai tā daļas darbību, uzskatāmas par nodotām līdz ar uzņēmumu vai tā daļu, ja citādi nav noteikts, pusēm vienojoties, vai ja lietas apstākļi acīmredzami nenosaka citādi. (LPZ 25.(2)p.)

Kādu līgumu izvēlēties?

☀ Pirkuma līgums

- ziņas par intelektuālā īpašuma objekta īpašnieka maiņu iesniedzamas LR Patentu Valdē.
- intelektuālā īpašuma objekta nodošanas līgums attiecībā pret trešajām personām stājas spēkā dienā, kad ziņas par to publicētas Patentu valdes oficiālajā izdevumā.
- kamēr īpašnieka maiņa nav ierakstīta reģistrā, jaunais īpašnieks nevar izmantot tiesības, kas izriet no intelektuālā īpašuma objekta reģistrācijas.

Kādu līgumu izvēlēties?

- ★ Licences līgums
  - Izņēmuma licence
  - Vienkāršā licence

Kādu līgumu izvēlēties?

★ Licences līgums – izņēmuma licence

- licenciāts (saņēmējpusē) iegūst izņēmuma tiesības uz intelektuālā īpašuma objekta izmantošanu saskaņā ar licences līgumā paredzētajiem noteikumiem;
- licenciārs (izdevējpusē) saglabā tiesības izmantot intelektuālā īpašuma objektu tiktāl, cik šīs tiesības nav pārgājušas licenciātam.

Kādu līgumu izvēlēties?

- ☀️ **Licences līgums – vienkāršā licence**

- licenciārs (izdevējuse), piešķirot citai personai izmantošanas tiesības, saglabā sev tiesības izmantot šo intelektuālā īpašuma objektu, kā arī tiesības izdot licenci tā paša intelektuālā īpašuma objekta izmantošanai trešajām personām.

Kādu līgumu izvēlēties?

☀️ Licences līgums

- Licenciārs (izdevējpusē) var izmantot izņēmuma tiesības pret licenciātu (saņēmējpusē), ja tas pārkāpj licences līguma noteikumus attiecībā uz:

- 1) licences termiņu;
- 2) formu, kādā intelektuālā īpašuma objektu var lietot;
- 3) preču un pakalpojumu sarakstu un raksturu, kuriem licence izdota;
- 4) teritoriju, kurā atļauta lietošana;
- 5) ražoto preču vai sniegto pakalpojumu kvalitāti.

Kādu līgumu izvēlēties?

☀️ Licences līgums

- licenciāts (saņēmējpusē) nav tiesīgs nodot licenci trešajām personām un izdot sublicenci, ja licences līgumā nav noteikts citādi.
- licences līgumu vēlams reģistrēt LR Patentu Valdē

Kādu līgumu izvēlēties?

☀ Franšīzes līgums

- Ar franšīzes līgumu komersants (franšīzes devējs) piešķir otram līdzējam (franšīzes ņēmējam) tiesības izmantot preču zīmi, citas intelektuālā īpašuma tiesības, zinātību preču pārdošanā, izplatīšanā vai pakalpojumu sniegšanā atbilstoši franšīzes devēja izstrādātajai un pārbaudītajai sistēmai (franšīze), bet franšīzes ņēmējs samaksā nolīgto atlīdzību. (Komerclikums 474.p.)

Kādu līgumu izvēlēties?

☀ Franšīzes līgums

- Ir jāizpildās vienlaicīgi 3 elementiem, lai noteiktu, ka pastāv franšīze:

1) komersants citai personai ļauj izmantot savu nosaukumu;

2) komersants ļauj citai personai izmantot savu uzņēmējdarbības modeli, mārketinga programmu;

3) komersants par augstākminēto tiesību izmantošanu saņem noteiktu atlīdzību.

Kādu līgumu izvēlēties?

☀ Franšīzes līgums - ieguvumi

- Neierobežotas iespējas paplašināt uzņēmējdarbību daudzās pasaules valstīs;
- zīmola padarīšana par starptautiski atpazīstamu
- pārdošanas apjomu kāpināšana;
- laika ietaupījums;
- finansiāli ieguvumi

Kādu līgumu izvēlēties?

☀ Kūīlas līgums

- Par komerckūīlas priekšmetu var būt kustama ķermeniska vai bezķermeniska lieta (tai skaitā prasījuma tiesības), kas pieder komersantam vai citai juridiskai personai, minēto lietu kopība, visa komersanta vai citas juridiskās personas manta. (Komerclikums 3(1)p.)
- Patentu valde ieraksta attiecīgajā reģistrā komerckūīlas atzīmi, pamatojoties uz komerckūīlu reģistra turētāja paziņojumu.

Kādu līgumu izvēlēties?

☀ Konfidencialitātes līgums

- jāidentificē personas, kurām nepieciešams to parakstīt;
- jādefinē, kādi materiāli ir uzskatāmi par konfidencialiem, kā tos var atpazīt, kādos gadījumos tie tomēr ir izpaužami
- tiek noslēgts uz noteiktu laiku;
- tiek paredzēta kompensācija par informācijas izpaušanu.

The background is a solid blue color with several dark blue gear silhouettes of various sizes scattered across it. On the left side, there is a vertical strip with a textured, abstract pattern in shades of orange, yellow, and brown, resembling a close-up of a gear or a mechanical part.

Jautājumi?!

Paldies par uzmanību!

Aģentūra TRIA ROBIT

Vīlandes 5-2, Rīga LV-1010, Latvija

Tālr.: +371 67320300

Fakss: +371 67325600

E-mail: info@triarobit.com

www.triarobit.com